

Q. F. F. Q. S.

DISSERTATIO GRADUALIS

De

VITÆ
EREMITICÆ
MORALITATIS,

Quam,

Suffragante Ampliss. Senatu Philosoph.
in illustri ad Auram Acad. Regiâ,
Sub PRÆSIDIO,

VIRI CL.

MAG. ALGOTHI A,
SCARIN,

Histor. & Philos. civ. PROF. Reg. & Ord.
ad diem VII Maji Anni MDCCXXIX,
loco horisque ante meri-
diem solitis.

Publice examinandam sistit

ERICUS AFZELIUS.

W. Gothus.

BOÆ, impr. cum Reg. Acad. litt.

S:æ R:æ M:tis

Magnæ Fidei VIRO,
GENERALI MAJORI

Et

Provinciarum Aboënsis atq; Biör-
neburgensis, nec non Præfectu-
ræ Alandiæ

PRÆSIDI & GUBERNATORI

Eminentissimo,

PERILLUSTRI ac GENEROSISSIMO

BARONI ac DOMINO,

DN. OTTONI

REINHOLDO

UXKULL,

MÆCENATI & PATRONO

MAXIMO.

**PERILLUSTRIS ac GENEROSISSIMA
DOMINE,**

Quanto gravius peccant illi,
qui utilitatibus aliorum

provehendis se subducunt, turpe o-
gum in deliciis habent, atq; dotes na-
turæ & fortunæ munere concessas,
negligunt & contemnunt; tanto ma-
joris eorum habenda est virtus, quæ
ut aliis debito modo prospiciant, eo-
rum-

rumq; commoda re & prompta volun-
tate sua promoveant, omni enitun-
tur opere. Hujus virtutis multa qui-
dem in Te, *GENEROSISS. DOMINE*, ex-
stant documenta; sed quum ea meo
multo majora sint præconio, ne so-
li lucem affundere & aquam mari
immittere velle videar, illam modo
benignitatem Tuam, quæ meis fortu-
nis egregie velificata est, testem ap-
pello. Neq; enim biennio illo solum,
quo spei & rudimentis Juventæ ge-
nerosæ *SOBOLIS* tuæ aderam, sed post-
modum etiam in præsens usq;, tan-
ta & tam multa in me cumulasti be-
neficia, ut plerumq; intra me ipsum
volvam. Non igitur vanâ audaciâ
factum censeas, *MÆGENAS SUMME*,
quod immaturus hic ingenii mei fos-
tus ad Te aditum tentet. Exempla
invisitatæ benevolentiae Tuæ plurima
& quotidiana neque dubitare sinunt,
quin

quin fronte serenâ levissimum munu-
sculum, in tesseram & pignus gratif-
simi animi, hoc quoq; accipias. Meum
erit hanc & omnem a Te mihi præsti-
tam gratiam summa animi venera-
tione agnoscere ac pro TUA Illustris-
simæq; Familæ TUÆ perenni prospe-
ritate, vota ad DEum, omnis bene-
ficii largissimum remuneratorem,
fundere calidissima.

T
**PERILLUS^{RIS} ac GENERO-
SISSIMI NOMINIS TUI**

Cultor devotissimus.

ERICUS AFZELIUS.

VIRO

SUMMO Reverendo atq; Celeberrimo
DOMINO,

MAG. JONÆ FAHLENIO,
S. S. Theologiæ PROFESSORI & Consi-
storii Ecclesiastici ADSESSORI Prima-
rio, Diœceseos Aboëns. ARCHI-
PRÆPOSITO & templi Cathedr.
ecclesiæ Svecanæ ANTISTITI
meritissimo,

PATRONO ESTIMATISSIMO:

VI-

Admodum Reverendo
Domi-

Mag. O L A O

PASTORI Ecclesiæ Tunhemensis
PATRONO & FAUTORI

Vobis, Patroni optimi, ob singularem
quam unquam remunerari queam.
gis commodam declaranda in Vos observantia
nisi animo offerentis commendabiles, Vobis sa-
mor offervescentis studii & pietatis benigne ex-
DELM O. M. ardentia fundere nullus inter-

SUMME REVER. AMPLISS. atq;

Cultor ob-
ERICUS

VIRO

Amplissimo atq; Celeberrimo,

DOMINO,

MAG. ALGOTHO SCARIN,

Historiarum & Philosoph. Civilis

PROFESSORI Regio & Ordin. Consi-

stor. Academ. ADSESSORI gra-

vissimo,

PATRONO & PROMOTORI

OPTIMO, EXOPTATISSIMO.

RO

atq; Praclarissimo,

no

CARLANDER,

Westro-Gothiaë, optime merito;

ÆTATEM COLENDO.

*Vestrum in me favorem, plura certe debeo.
Quia vero, presente hac occasione, vix aliam ma-
mea habiturus sum, rudes hasce pagellas, non
cras esse volui. Quas si in vesperam mai in Vos-
seperitis, pro Vestra incolumitate suspiris ad-
mittam.*

PRÆCL. NOMINUM VESTROR,

servantiss.

AFZELIUS.

Conspectus.

- §: 1. **P**rooemium sistit.
- §: 2. Ex laudibus, quibus tractantur Eremitæ, dubium movet.
- §: 3. Propositum dubium solvit, & quos sub hac censura comprehensos velimus, indicat.
- §: 4. Hominem naturâ esse socialem ostendit.
- §: 5. In societate aliis inserviendum esse, quaque illud fieri possit ratione, docet.
- §: 6. Ex prædictis argumentis vitam Eremiticam illicitam esse probat.
- §: 7. & 8. Quæ vite illius honestati prætendi solent afferuntur & diluuntur.
- §: 9. Finem dissertationis imponit.

I. N. D.

§. I.

um ante

triennium Upsalicensibus litteram Camenis, suasu ac indultu eorum, quibus vitæ obsequium debeo, historiolum de *Eremitarum* origine, progressu & superstitione vivendi ratione conficiebam. Quia vero plurimæ tum suadebant rationes, ne opera & contentione una eademq; *judicium*, de moribus & vitæ genere illorum, *politicum* subtexerem, in aliud tempus, quo mitior adfulgeret

A

spes

2
spes & aura rerum mearum, il-
lud qualecunq; institutum diffe-
rendum statui. Idem igitur,
cum neque Sacri muneris affi-
duæ curæ, quæ in patriæ oris, a
natali solo remotioribus mihi
deinceps, summi Numinis au-
spicio, obtigere, nedum loci ge-
nius, quem in his oris domesti-
co non illiberaliorem expertus
sum, mutare aut intervertere
potuere, *Moralitatem vitæ Ere-
miticæ*, lineis primis designatam
modo, Tibi, Lector B., conspi-
ciendam examinandamq; exhi-
beo. Quisquis ipse juvenis diver-
sis eodem tempore curis ani-
mum sollicitum distractumque
habuisti, vacillantes sub gemina
mole gressus meos non excusa-
bis solum, sed & laterum imbe-
cil-

3
cillitatem, ne ignominiose con-
cidam, humanitate, quæ nos
mutuo devinctos continet, su-
stinebis.

§. II.

Igitur per transennam modo in-
specturis vitam Eremiticã, eam q;
pro imperata brevitate exami-
naturis, in limine statim occurrit
dubium: *an eadem absolute spe-
ctata laude magis, quam vituperio
sit digna.* Etenim, si ad eam
scriptores ecclesiasticos, impri-
mis antiquiores, multa apud e-
os passim inveniuntur documen-
ta virtutum, quibus vitæ hujus se-
ctatores inclaruerunt. Dicunt il-
li, adeo hanc vitam celebrem
fuisse castitate, sobrietate, hu-
militate, mansuetudine, mundi
contemptu, aliisq; veræ pietatis

4
fructibus & simulachris, ut nihil hoc hominum genere religiosius, nihil illis, Christianarum cultu virtutum, fuerit antiquius. Certe Patres primitivæ ecclesiæ tantum non omnes hanc vivendi rationem non modo summis extollunt encomiis, verum ipsi quoq; in solitudines aliquando secesserunt, ut exemplo nobis sunt; *Greg. Nazianzenus, Athanasius, Hieronymus* aliq; Patrum mox vestigia premunt hodierni Catholici, ut *Cænobiticæ*, ita *Eremiticæ* quoq; vitæ amantissimi & propugnatores acerrimi, tantisq; hunc vitæ ordinē universi, præcipue Pontifices eorum, laudib; prosequuntur, ut omnes, quotquot bona & commoda hujus sæculi, religionis, puta Pon-
ti-

5
tificis ejusq; cleri causa repu-
diaverint, pro suo in coelestibus
pariter atq; terrestribus præten-
so superioritatis jure, sanctorum
nomine præ aliis dignos, diu
decreverint.

§. III.

Verum enimvero, salva pieta-
te, salva quoq; Patrum auctori-
tate, si dicendum, quod res est,
tanto minus hoc vivendi genus
ratum statumq; habemus, quan-
to evidentius constat, illud neq;
culpa penitus vacare. Quum
tamen hoc simpliciter & absq;
ulla limitatione nequeamus sta-
tuere, ut inoffenso procedamus
pede, distincte agendum, & fi-
nis, quem vitæ huic solitariae ve-
tères prætexerunt *Eremitæ*, re,
spi-

6
spiciendus est omnino. Equi-
dem non diffiteor, (quemad-
modum in sequentibus idem
pluribus evictum ibo) commu-
ni salutis promovendæ se non fa-
cile civium quemquam subdu-
cere posse, sua si vitæ humanæ
& civili constabit incolumitas;
inde tamen non sequitur omnē
privatam, & a publicis populi
coetibus sejunctam vitæ ratio-
nem penitus damnandam esse.
Neq; enim multi solum, ipsa ex-
perientia teste, qui ob natura-
lem virium (animi aut corpo-
ris) imbecillitatem, in senectute
præsertim, inepti plerumq; &
inhabiles sunt ad publicum ali-
quod opus, & qui justas proinde
causas habent vitæ privatæ &
in umbra transigendæ; sed dan-
tur

7

eur alii quoq; , qui vitæ actuosæ
conciliis & commerciis non li-
cite & honeste minus abesse pos-
sunt. Illos puta, qui præter spem
& vota sua, modo invidiose a
publicis excluduntur negotiis,
modo, luxuriante republica fe-
licibus ingeniis, supervacuo ad
illam juvandam opere accedunt.
Illis licet generalis incumbat ob-
ligatio patriæ salutis subvenien-
dæ, deficiente occasione agen-
di tamen, non illos magis illius
vis officii ferit, quam obligat
lex ineundi matrimonii genera-
lis, tanta existente intra civita-
tem frequentia hominum; quan-
ta afflictionem majorem, quam
pulchritudinem & incolumita-
tem reipublicæ affert & accele-
rat. Idem quoq; de *vita Eremiti-*

8.
tica, quæ indole & natura sua non multum à privata abhorret, dicendum est. Etenim ex historia ecclesiastica primorum Christianorum liquido patet, qualis ecclesiæ status, seculis præsertim tertio & quarto, fuerit, cum sua hic vitæ modus primordia caperet, neq; tantum sub imperatoribus ethnicis sævissimas Christiani paterentur persecutiones, sed etiam, pace a *Constantino* foris reddita, detestanda tyrannis intra ecclesiam hæresesq; pullulare grassariq; inciperent. Tanti & tam atrocis mali metu quicumq; ad consulendum salutem suam eo se contulerunt locorum, ubi tuti & periculi quodammodo expertes agere possent; & demum, sedatis

9
tis tempestatibus, ad suos suaq;
redierunt, tantum abest ut in
nostram censuram incurrant,
imprimis si suorum lateram op-
posito ruinam publicæ rei se a-
vertere nullo modo posse vide-
rent; ut eorum otium & a tur-
bulentis consiliis abhorrens, pie-
tas laudem & commendationē
majorem meruisse videatur.
Quid? quod neq; illos reprehē-
dendos censemus, qui bono
animi proposito, studiis for-
te inserviendi gratia, in tenebris
eremi quoad tempus latere, quā
in celebritate maluerunt versari,
& qui illum, sine dubio, vitæ so-
litariae suæ præfixum habuere
scopum, ut illinc egressi postmo-
dum fructus sapientiæ & pru-
dentia mirificos, tum ipsis sibi,
tum

tum aliis quoq; domum & in medium referrent. Talem autem existimam⁹ fuisse vitam Patrum & Scholasticorum in monasteriis recens institutis, quos tantum abest ut culpemus, ut multo magis laudemus, quamdiu modestiæ & timori Domini vitæq; religiosæ exercitiis vacarent, neq; constitutiones futiles atq; pietati noxiæ majorum consilium deturparent. De illis itaque non loquimur. Sed cum his nobis res est, qui penitus nulla aut saltem non sufficiente causa, posthabita societate & domestica & civili, *eremum* sunt ingressi, ibiq; totam ultro egerunt ætatem, ut sub specie fictæ pietatis & sanctitatis servandæ, otio & privata quiete fruerentur.

Hi, inquam, in nostrum præci-
 pue censum venient, eosq; gra-
 vissime hoc suo instituto peccas-
 se, ex dicendis amplius patebit.

§. IV.

AD colendam cum aliis socia-
 lem vitam tanto magis homini
 est necessarium, quanto certius
 constat, in summa, extra ean-
 dem, miseria constitutum iri.
 Ut enim nudus nascitur & iner-
 mis, atque in hunc mundum,
 tanquam ex naufragio, omnib⁹
 vitæ retinendæ adminiculis pro-
 pe amissis, ejicitur; ita postmo-
 dum sibi relictus, aliorumq; ope
 & consortio destitutus, si quæ in
 illa solitudine vitæ ætatisq; in-
 crementa caperet, animal non
 clingve, nudum, iners ac stoli-
 dum

dum modo foret, sed, quod nul-
 latenus ambigendum, ab ipsa ori-
 rigine penitus intereundi princie-
 pium suspensum haberet. De tan-
 ta vero miseria ut homo, omnium
 præstantissimum animal, vindica-
 retur, placuit sapientiss: Numi-
 ni cum inplantare animo illius
 adfectum, ut rationali quodam
 per naturam appetitu feratur so-
 cietatis cum aliis sui similibus in-
 eundæ & colendæ; ne quid de
Lege socialitatis dicam, quam
 naturæ illius Numen impressit,
 tantæq; necessitatis esse homo
 ipse agnoscit, ut sibi quam in
 consortio & benevolentia alio-
 rum hominum, ratione non a-
 lia melius prospectum putet.
 Nam, ut loquitur Romanæ e-
 loquentiæ parens, *natura solita-*

rium nihil amat, semperq; ad ali-
 quid tanquam ad miniculum an-
 nititur. a) Et, teste Celeb: Bud-
 deo, natura ad colendam cum a-
 liis socialem vitam, compellit o-
 mnes exstimulatque. Nec temere
 quisquam reperitur, quin magna
 felicitatis parte, modo cum aliis
 esse, doloremq; non minus, quam
 letitiam cum iis communicare si-
 bi liceat, carere, quam cum infini-
 ta etiam voluptatum abundantia,
 in solitudine vitam agere malit. b)
 Quandoquidem vero ea naturæ
 vis est, ut optimum quemcun-
 que desideret statum, & quo
 quid est perfectius, eo magis pro
 fine idem quisq; habeat, non
 solum minores illas societates

na

(a Cic. de amicit. cap. 23.

(b de cult. Ingen. lib. I. §. I.)

naturali rationis instinctu, sed etiam communitatem illam perfectam, quam *civitatem* alias appellamus, hominem appetere non male dixerunt Philosophorum nonnulli; videlicet intuitu commodorum, quæ illum vitæ modum, incommodorumq; , quæ diversum statum longe maxima sequuntur. Cui sententiæ facem, uti vulgo notum, prætulit Aristoteles, hominem vocando ζῷον φύσει πολιτικὸν ἔ κοινοβιωτικόν; c) Cicerone certe non dissentiente, d) qui, adductis in mediū utilitatibus & commoditatibus longe maximis, quas mutux conjunctioni, seu socialitati, homines debent, insuper ex congregabili ani-

(c) lib. 8. cap. 14. ad Nicomach.

(d) lib. 1. off. cap. 44.

animantium irrationalium, ap-¹⁵
um scilicet, indole, ad naturam ho-
minis sociale & congregabi-
lem, rei & instituto suo conve-
nienter, argumentatus est.

§. V.

Quemadmodum verò non a-
pes solum natura congregantur,
sed & congregatæ favos fin-
gunt mutuo opere, ut loquar ex
sententia Ciceronis; e) sic homi-
nes etiam ideo imbuti sunt amo-
re societatis, ut sua non modo
quærant commoda, verum ut,
post cultum summi Numinis,
aliis quoq; inserviant, & ad pro-
movenda societatis commoda,
cogitandi agendiq; adhibeant
solertiam. Si enim ipsam ho-
mi-

minis consideremus naturam,
 confiteamur necesse est, ratio-
 cinandi sermocinandiq; dotes
 (illa societatis humanæ vincula,
 teste Cicerone) quibus præ brutis
 pollet, eximius, non frustra
 ipsi concessas, sed in eum omni-
 no finem datas esse, ut in glori-
 am DEI & aliorum usus exco-
 lat atque convertat. Illa quæ
 nulli plane usui essent peculiaria
 naturæ munera, (ne quid de or-
 ganis dicam; quibus in commu-
 nicandis cum aliis animi nostri
 cogitatis ceterisq; utilitatibus u-
 ti solemus) si extra consortium
 aliorum hominum vivendum,
 & pro obtinendo fine summe
 necessario, puta incolumitatis
 humanæ, non in vicem instru-
 mentorum inservirent. Unde
 Pla-

Plato & ex illo Cicero quoque
 dixerunt, non nobis solum na-
 tos esse nosmet, sed ortus nostri
 partem patriam vindicare, par-
 tem parentes, partem amicos;
 hominesque mutatione officio-
 rum, dando, accipiendo, tum
 artibus, tum opera, tum facul-
 tatibus devincire debere homi-
 num inter se societatem. Idem
 postulat officium equitatis &
 grati animi quoque; nam, ut
 quisq; aliorum opera, si com-
 mode feliciterq; vitam transi-
 get, opus habet; ita neq; ipse
 minus, ut aliis sua juvandi prom-
 titudine inserviat, ex aequo &
 justo obligatur. Quid? quod
 si mortalium nemini non
 illa a summo Numine impo-
 sita obligatio, ut naturam du-
 cem

cem sequatur, constitutamque
 ab æterno legem *socialitatis* e-
 jusq; veritatem non contrario
 quocunq; instituto convellat,
 remanet, instar lapidum operis
 fornicati, vires & mutuam con-
 tentionem quemq; in medium
 conferre debere, ne incolumita-
 tis publicæ robora fatiscant, dis-
 sipatisq; hæc illac membris, con-
 textus publicæ salutis dehiscat
 & penitus demum intercidat.
 Illud vero ut magis feliciter e-
 veniat, oportet viribus & poten-
 tiis corporis, præcipue verò a-
 nimo & voluntate promptâ rei
 communi subveniamus, puta
 addiscendo & exercendo artes
 quascunq; liberales sive manua-
 rias, ut, Paulino quoq; conve-
 nienter monito, nemini molesti
 si.

simus, verum suppetat, unde a-
 liorum necessitatibus etiam sub-
 venire possimus. Eph. 4. 28. Di-
 xi, non addiscendas modo, sed
 imprimis exercendas esse artes
 liberales. Non sufficit acquisi-
 visse sibi artium utilissimarum
 peritiam & deinde ignavo otio
 indormire & obtorpescere. Per-
 tinet ad officium quoq; in ju-
 stum finem, commodi publici
 procurationem, scientiam &
 prudentiam, quam sibi quisque
 paravit, convertere, *Catonis*, a-
 pud *Ciceronem*, laboriosissimi se-
 nis exemplo, cujus, licet annos
 octoginta natus esset, non cu-
 ria, non rostra, non clientes,
 non amici studium & laboris
 praesentiam desideraverint.

His ita præmissis, ad *vitam E-*
remiticam illam *religiosam* pro-
 pius jam accedimus, quid de ea
 sit habendum paucis dicturi,
 quamvis ad convincendum in-
 justitiæ, inutilem illum & gra-
 vem civitati vitæ modum, cen-
 soriâ vix opus esse videatur a-
 nimadversione. Ex dictis enim
 unicuiq; constare arbitramur,
 sectatores ejus, qui in solitudi-
 nes se detrudunt, & more fe-
 rarum, in latebris delitescunt,
 culpa & reprehensione non va-
 care, cum instituto illo suo non
 solum naturali, puta Divino, ad
 socialitatem colendam infin-
 itui repugnent, quem tamen se-
 qui eos oportebat, verum etiam
 com-

communi se subducant utilitati
 propagandæ, atq; ita officia ho-
 minis & civis gravissime violent.
 Quis enim tanta laborat cœci-
 tate, ut non videat homines e-
 jusmodi inutilia esse terræ pon-
 dera, vitamq; eorum Deo esse
 ingratham, dum eas subterfugi-
 unt partes, ad quas naturâ se
 quasi factos donisq; instructos
 noverunt? Nam, positum est,
 inquit Celeb. Buddeus, extra
 controversiam, si homines iis in-
 structi sint viribus, ut patria &
 reipublicæ utilem operam navare
 possent, & tamen ob tædia &
 incommoda, quæ cum vita pu-
 blica conjuncta sunt, eidem se sub-
 trahant, gravissime eos peccare,
 sub quocunq; etiam hoc fiat præ-
 te-

textu. f) Non immerito itaque
 fuci hi ignavi, qui ad effugien-
 dam quamcunq; in civitate la-
 boriosam stationem captant so-
 litudines ac secreta, *αὐθιγὰ καὶ
 καὶ ἀπόληε* quibusdam dicuntur,
 cum ad nullum vulgo dictorum
 statuum hierarchicorum referri
 possint. Deniq; quemadmodum
 contra impositionem naturæ &
 dictamen rectæ rationis pec-
 cant; ita neque ullum, quo se
 suumq; institutum tueri possint,
 in pandectis sacris habent pa-
 trocinium, quippe quæ societa-
 tes, labores atqve opera mutuo
 commodo inservientia nobis
 commendant atq; injungunt; *E-*
remitica autem *vita* nusquam
 faciunt mentionem, quin potius
 so-

solitariam vitam, absolute talem, improbant atque proscribunt. Atq; inde libri ecclesie nostrae Symbolici quoq; ita de Monachis cujuscunq; ordinis statuunt: *Plane vitam suam venetam & tranquillam, omnique cruce vacantem & patientia illi venetres & porci agunt. Quam ob causam se quoque in monasteria abdiderunt, ut a nemine quidquam paterentur molestiae, neque quemquam ulla in re bona juverent.* g)

§. VII.

Sed regerat quis? adeo non odio societatis aut ignavi otii sectandi instituto, in solitudinem concessisse *Eremitas*, quam potius

(g *Catech. Maj. Luth. p. m. 453.*)

eius, ut Dei colendi, pietatis ex-
 ercendæ, innoxiaq; propagan-
 dæ incolumitatis suæ liberior
 potestas ipsis fieret, quod in so-
 cietatibus & coetibus hominum,
 præsertim majoribus, malorum
 hominum commerciis, identi-
 dem turbari consilium, perverti
 & crebris obtreccionibus di-
 stringi solere, vulgo notum est.
 At facilis est responsio: quamvis
 enim inficias non eamus, mul-
 tos quidem in societatibus acci-
 dentales esse abusus, qui aliquan-
 do verum Dei cultum atq; pie-
 tatem morari possunt, inde ta-
 men non sequitur, desertæ &
 solitaria loca rectam esse scalam
 ad serviendum Deo, & consue-
 tudinem civilem, unci instar es-
 se, quæ à piis meditationibus in
 viam

viam damnationis nos abripiat. Tantum quoq; abest, ut pro lubitu colentis Deus se coli velit, ut ejusmodi cultum pro *εὐλοθρε. σκία* venditet, cumq; ceu ignominiosum Numini suo, quam maxime aversetur. Neq; facile præsumi potest, illum cultum ipsi esse gratum, qui fit cum neglectu reliquorum officiorum. Sicut igitur non solum jussit se esse colendum, sed præcepit aliis quam maxime inserviendum esse, infirmos invisendos, fratres corrigendos, nostrâ vitæ copiâ aliorum inopiam sustentandam, subsumere licet, hoc omnino, non minus, quam illud, præceptum sancte & religiose voluisse servatum. Quandoquidem igitur nullum hi lucifugæ

speciale Divinum habent mandatum ad eiusmodi solitarium vitæ genus instituendum sectandumq; , quin in generale DEI præceptum de mutuis commodis promovendis plurimi eorum directe potius impingunt , falsa & commentitiâ opinione religionis & pietatis nullo modo excusari possunt.

Quod propriæ incolumitatis provehendæ studium attinet, cui se ex naturæ præscripto, inservire ajunt, cum detrectantes publicorum negotiorum operosam molem, invidiæ & motuum civilium summis discriminibus se subducunt? tenendum prorsus, illam omnem rem, cui nulla honestas subest, adeoq; vera utilitas, incolumitati vitæ quoq; nocumento esse

esse quã maximo. Hominis enim, siue corporis, siue animi, sanita-
tem adspicere voluerim, vitæ
solitudinem utroq; modo noxi-
am esse liquido apparebit, non
Eremitarum modo, sed & omni-
um eorum exemplo, qui vitam
illam diu professi fuerint. Con-
spiciuntur macilentis, squalidi,
pusillanimes, morbidi, morosi,
deformes, usq; adeo ore & mo-
ribus, ut ad ipsos sibi, ne dicam
aliis, inserviendum prorsus inha-
biles evadant. Quod si eorum,
qui privatâ semper vixere fortu-
nâ, pauci admodum imperare
sciant; si non faber aliquis de
thoracis ferrei firmitate cavere
potest, nisi justum sclopi ictum
prius sustinuerit; ita utilem sci-
entiam ægre sibi alius quisquam
pol-

pollicebitur, qui nullis in palæstra exercitationibus vim ingenii sui exploraverit, suamq; ad aliis inserviendum industriam experiundo perfecit. Adeo ut ingeniose non minus quam vere quod ad hanc rem dixisse videatur, quicumq; dixit: Qui existimant se malorum (vitæ & fortunæ) levamenti quidquam consequuturos ex vita solitaria, persuasum habeant, potius se ex vita illa copiam attrahere malorum humorum, qui quasi repugnantes lætitiæ & consuetudinis instinctui, bellum, cum afflictione vitæ, intestinum & summe perniciosum excitare solent.

§. VIII.

Dicat porro aliquis: bene eamen

men vixit, qui bene latuit, &
 quid dulcius est otio literario,
 cui sine dubio totos se olim E-
 remita dederunt, speculando res
 Divinas pariter & humanas. Ve-
 rum, quod ad antiquum illud
 effatum attinet, bene quidem
 habet, si non ulterius extenda-
 tur, quam extendi debet. Op-
 ponitur quippe vitæ splendori,
 ambitioni & invidiosæ alios e-
 minendi cupiditati, sed non o-
 tium commendat solitarium, &
 cum fastidio reipublicæ conjun-
 ctum, quamvis literarium. Quod
 si aliter intelligendum esset pro-
 verbum, certe illius omnem
 quoque tutò damnaremus senten-
 tiam. Si in otio omnis vitæ ra-
 tio consisteret, nemo pro DEI
 honore & salute patriæ quid-
 quam

quam tentaret, sed labores, quos ecclesia & curia sibi deposcunt, quisq; detrectaret, & ad lenocinandum suae voluptati cum damno aliorum quisq; foret intentus. Quisquis igitur ita otatur, peccat in *Deum*, cuius concessa dona negligit & abscondit, peccat in *alios*, quorum modo opes inutiliter depascit, modo opera & labore mutuam indigentiam sublevare renuit, peccat deniq; in *semetipsum*, cum iram Dei & aliorum contemptum hoc suo proposito in se contrahit.

Quod vero ad illud attinet, quod a deo hi nostri se dederint speculationibus rerum Divinarum humanarumq;, ut omnem iis tribuerint aetatem, breviter respondeo, etiam eo ipso contra

officium egisse; nisi sine & instituto eodem quo Cartes. *eremum* ingressi fuerint. *) Ex mera enim & supervacanea intellectus speculatione, prout in aliorum usus plerumq; nihil commodi proficiscitur, nulla in communitatem vitæ humanæ & civilis studii & contentionis utilitas conferri solet, vanam quoq; omnem, quæ inde captari solet, gloriolam jure existimaverim. Omnis enim virtutis laus in actione consistit, ita ut *philosophia*, quæcunque illa fuerit *mota* & non illum, quem modo innuimus, finem operis sui respiciens, augu-

*) Memorabile est quod habetur de Cartesio in monumento ejus Stockholmiæ erecto, ubi dicitur ex *Eremo Philosophica in lucem* & ornamentum aule vocatus.

sti nominis honorem ægerrimè
 tueatur. Quod quia perspe-
 ctum habuit Philosophus genti-
 lis, instituta comparatione inter
 meram speculativam scientiam
 & vitæ communitatem seu con-
 junctionem studiorum officio-
 rumq; , hanc alteri anteferen-
 dam esse non sine ratione pro-
 nunciavit , cum ita concludit:
*Quibus rebus intelligitur, studiis
 officiisque, scientia præponenda esse
 officia justitiæ, quæ pertinent ad
 hominum utilitatem, quæ nihil
 homini debet esse antiquius. b)*

§. IX.

Multa quidem alia, quæ ad
 examen vitæ Eremiticæ perti-
 nent, essent porro dicenda, ut-

po-

(b Cic. lib. I. off. 48.

pote de falsa perfectionis ac me-
 riti persuasione, quam in hoc vi-
 tæ genere collocarunt *Eremita*,
 nec non de superstitiosis je-
 juniis & nimis corporum ad-
 afflictionibus, (quam ex hypo-
 piasmo Paulino frustra de-
 fendere volunt vanitatem i) i-
 temq; multis hujus generis a-
 liis. Verum, quum illa alieni
 fori iudices sibi deponere vi-
 deatur disquisitio, nostrum
 non est iisdem in præsentia im-
 morari. Quam ob causam,
 cum instituti nostri ratio & im-
 perata temporis brevitās pe-
 dem heic figere cogant, fi-
 nem hisce brevissimis imponi-
 mus verbis Divi Apostoli: κατα-
 νοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγά-
 πης καὶ καλῶν ἔργων. Μὴ ἐγκατα-

(2 1 Cor. 9: 27.

λέ-

λείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἐαυτῶν,
καθὼς ἔθ' ἰσὶν, ἀλλὰ παρακα-
λῶντες· καὶ τοσῶτω μᾶλλον, ὅσω
βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν
ἡμέραν. k)

k) Εβρ. 10: 24, 25.

S. D. G.

Til

PHILOSOPHIÆ CANDIDATEN

Ährevördige och Högwärdige
Herr. ERIC AFZELIUS,

Då Han

wid Kongl. Academien i Ubo/
andra gången

om Eremiters ensidiga lefnad
disputerade

Söfverhetens hägn få niuta tak
och trygga,
Dch jemt med andras swett på
egit nötte bygga,
Hvem skull' ett willa see för största
sällhet an,
Som uppå jorden här en Menn'
stia träffa kan?

I wällustz bröder, I, som Klösterlefnad fören,
Dch under heligt sten Er stolta go = dar
gidren,

I

112
I som om morgondan' ett mera bråk
er om,
An fordom Israel, då bröd från
himlen kom.

Swad sällhet större är än lefwa ohne
sorgen,

Och doch i alla lag få sitta högst i sor-
gen?

Om himlen I så wist, som Guds
dens sötma, ärst,
Wist ha för andra I den bästa de-
len wärst.

Nei, nei, jag wilse far, mig annat
sinne blifwer,

När jag igenomläs hwad Herr AF-
ZELIUS skrifwer,

Om Munkars helighet. Kan Ere-
miten ett

Förtiena ros: jag tror, de andra mins-
dre, sett?

Kan man för Löfligt ett, än mindre Hes-
ligt tälja

I fattigt öde sig en wilddiurs boning
wälja;

Swad

Swad tro för himmel då det blifwa
wil för them,
Som buken ha för Gud i prächtig
hus och hem?
Er är jag skyldig tack, Min Wän,
som slika tankar
Ha alldeles bracht mig från, förre är
jag hisad' ankar
Til Munkenästen, der jag wist ersa-
ra fädt,
Hur' mycket skadligt är, som syns ut-
wärtas godt,
Haf tack ännu en gång. Er möda
Herren löne,
Ja dygden sielfwer Er med hederslön
bekrone,
För slikt et arbets, jag önskar tusens
falt
Swad som Er fågna må och öka
nöjset alt.

Enfaldigt doch wälment,

På swånSKA :

VIRO

Perquam Reverendo, Philosophiæ
CANDIDATO Clarissimo,

Dn. ERICO AFZELIO,
Fautori & Amico æstumatissimo.

Aθανάτῳ μὲν ἔδοξε θεῶ, κοινωνικὸν
εἶσαι

Τὸν βίον ἀνθρώπων, εἰ θέλοι εὐτυχεῖν.
Τένοκα δ᾿ ἄλλον, ἅπαν δὴ κλίσμα βροτοῖσι
δεδοσθαι

Ἐς χρῆσιν δ᾿ εἴ γ' ἔν σὺν θεῷ ἄνδρας
εἶσαν.

Αἱ δὲ πάλαι ἀγίας ἐθελοθρησκῆαι
ἐρήμας

Μένιας Φάσκον, ὅπῃ Δάιμονι χρῆ
ἐρέσαι.

Ταῦτα δὲ καλλίστη μάλα σείο ἐς ἡλίαν
αὐγὰς

Μῦθε δίδωσ τανῦν, ὧ φίλε τη-
λεκλυῖε.

Σεῦ παιδεία, κόπῃ τ', ἀρετῇ, τρόποι
εὐσεβείας τε

Τένομα τῆς κείρας γὰρ οὐ τοι ἤ-
ξιον.

Κῦδ' ὦ πρὸς τε τιθᾶ πεινυῖης διαλέξιον
ἦδε

Ἀρμόζει δάφνης κάλλεα σέυ τε πόμοις.
ἔυχομαι ἐκ χειρὸς, κοινωτικόν, ὄλο
βι' ἄξις

Χρησόν τε θνητοῖς Ἀθανάτῳ τε βίον.
καί ποτε, μήτ' ἄρ' ὄλοθ' ἀνοφεροῖς ὑπὸ
κτύσμασι γαίης
ἔσση, ὁμίλῳ δὲ ζήσεαι ἕρανίῳ.

Σύγχαρμα τόδε φιλοφροσύνης
ἐνεκα ἀσμένως προσέθηκε

LAUR. O. HALLBORG

V. Gothw.

